

Άρειος Πάγος 782/1991, Τμ. Β'

Πηγή: Ε.Ε.Δ. 52/93 σελ. 603

Περίληψη: Εφόσον η αγχώδης νεύρωση απ' την οποία πάσχει ο ναυτικός είναι ενδογενούς φύσης που προϋπήρχε του βιαίου συμβάντος και δεν προκλήθηκε ούτε επιτάθηκε από αυτό δεν συντρέχει περίπτωση εργατικού ατυχήματος.

Κυριότερες διατάξεις: Ν. 551/1915 άρθρο 1

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος ο αντιπρόεδρος κ. ΜΙΧ. ΠΑΠΑΔΑΚΙΣ

Εισηγητής ο αρεοπαγίτης, κ. Κ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Δικηγόροι οι κ.κ. Κ. Ματθαίος, Σπ. Καρακίτσος

Το Εφετείο, όπως ρητώς βεβαιώνει στην προσβαλλόμενη απόφασή του, σχημάτισε την κρίση του επί της ουσίας της υποθέσεως, αφού έλαβε υπόψη, εκτός από άλλα αποδεικτικά μέσα, και όλα τα έγγραφα, που προσκόμισαν και επικαλέστηκαν οι διάδικοι, από τη βεβαίωση δε αυτή δεν απομένει αμφιβολία ότι έλαβε υπόψη και συνεκτίμησε με τις λοιπές αποδείξεις και τα αναφερόμενα στους πρώτο και δεύτερο λόγους αναιρέσεως έγγραφα. Συνεπώς, οι λόγοι αυτοί, με τους οποίους υποστηρίζονται τα αντίθετα, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι.

Όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση το Εφετείο, αναφορικά με την ανικανότητα που πρόβαλε ο αναιρεσείων με την αγωγή του ότι έπαθε εξ εργατικού ατυχήματος, δέχθηκε ανελέγκτως από τις αποδείξεις τα εξής: Κατά την 10.9.1987 το πλοίο, στο οποίο είχε ναυτολογηθεί και υπηρετούσε ο αναιρεσείων από 5.9.1987, ενώ βρισκόταν 24 περίπου μίλια Β.Α. από τον τερματικό σταθμό Mubarek Oil, δέχθηκε πυρά από πολεμικό σκάφος, τα οποία το έπληξαν στους χώρους ενδαιτήσεως του πληρώματος (κομοδέσιο), χωρίς όμως εξ αυτών να προκληθούν εκρήξεις ή οποιοσδήποτε τεχνικές βλάβες στο πλοίο, το οποίο αυτοδυνάμως στη συνέχεια κατέπλευσε και αγκυροβόλησε 12 περίπου μίλια ανοικτά του Ντουμπάι Ομάν. Εκτός από τον υποπλοίαρχο Η.Σ., που από δική του απροσεξία έπαθε ελαφρό γδάρισμα στο αριστερό του γόνατο, κανένας άλλος από το πλήρωμα δεν παραπονέθηκε για οποιοδήποτε πάθημα από το ως άνω συμβάν. Ο αναιρεσείων και κατά τις επόμενες ημέρες, μολονότι αρκετά αλλά μέλη του πληρώματος εξετάστηκαν από γιατρούς πάνω στο πλοίο ή στο Ντουμπάι για νοσήματα άσχετα με το ως άνω συμβάν, δεν ζήτησε να εξεταστεί για ο,τιδήποτε από γιατρό και δεν παραπονέθηκε σε κανένα ότι υποφέρει από κάτι. Μετά τον επαναπατρισμό του την 17.9.1987, δεν παρουσιάστηκε καθόλου στα εδώ γραφεία της αντιπροσώπου της πλοιοκτήτριας εταιρείας για να παραπονεθεί για ο,τιδήποτε. Αντίθετα ο ίδιος αυτοβούλως την 23.9.1987 επισκέφθηκε τη νευρολόγο-ψυχίατρο Μ.Δ., η οποία, μετ' εξέτασή του, γνωμάτευσε ότι παρουσιάζει άγχος, ευσυγκινησία, καταθλιπτική διάθεση και αϋπνία. Την 29.9.1987 και 22.11.1987 μπήκε ως ασθενής στη διαγνωστική και νοσηλευτική κλινική του Ε.Δ., που βρίσκεται στη Γλυφάδα, την πρώτη φορά για φλεβοκομβική ταχυκαρδία, αυχενικό σύνδρομο και αγχώδη συνδρομή και τη δεύτερη φορά για επίμονη κεφαλαλγία με ιλιγγούς και αγχώδη συνδρομή και νοσηλεύτηκε σ' αυτήν μέχρι 7.10.1987 και 30.11.1987 αντιστοίχως. Την 11.12.1987 επισκεύθηκε εκ νέου την πρώτη γιατρό, η οποία, μετά νέα εξέτασή του, γνωμάτευσε για πρώτη φορά ότι πάσχει από αγχώδη αντιδραστική κατάθλιψη. Ο πραγματογνώμονας που διορίσθηκε από το πρωτόδικο δικαστήριο δεν κατέληξε σε ασφαλές συμπέρασμα, διότι αντιφατικά γνωματεύει ότι πάσχει εξ ενδογενούς και συγχρόνως αντιδραστικής (stres) αγχώδους νευρώσεως, που την θεωρεί απότοκο, κατά τις αφηγήσεις όμως του αναιρεσείοντος, του ως άνω συμβάντος. Από το ψυχολογικό διάγραμμα του αναιρεσείοντος, που έγινε την 13.9.1988 από την ψυχολόγο Μ.Δ.Ψ., προκύπτει ότι αυτός, που είναι ηλικίας 43 ετών, είναι άτομο με υψηλό δείκτη νοημοσύνης που υπολείπεται μόνο στον συναισθηματικό παράγοντα. Ενόψει τούτων, επάγεται στη συνέχεια το Εφετείο, η αγχώδης νεύρωση από την οποία πάσχει ο αναιρεσείων είναι φύσεως ενδογενούς που προϋπήρχε του ως άνω συμβάντος και δεν προκλήθηκε ούτε επιτάθηκε απ' αυτό. Με βάση τις παραδοχές αυτές το Εφετείο, που έκρινε ακολούθως ότι δεν συνέτρεξε ατύχημα κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 551/1915 και απέρριψε, ύστερα από εξαφάνιση της πρωτόδικης απόφασης, την εξ αυτού ένδικη αγωγή του αναιρεσείοντος, διέλαβε στην προσβαλλόμενη απόφασή του επαρκή, χωρίς αντιφάσεις, αιτιολογία. Επομένως, οι αντίθετοι, από το άρθρο 559 αριθ. 19 Κ.Πολ.Δ., τρίτος και τέταρτος λόγοι αναιρέσεως, πρέπει να απορριφθούν, ως αβάσιμοι.

Ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται η αιτίαση ότι το Εφετείο παραμόρφωσε το ψυχολογικό διάγραμμα του αναιρεσείοντος, που έγινε την 13.9.1988 από την ψυχολόγο Μ.Δ.Ψ., είναι απορριπτέος, ως απαράδεκτος, γιατί η παραδοχή στην οποία τούτο κατέληξε,

αναφορικά με το περιεχόμενό του, είναι αποτέλεσμα εκτιμήσεως αυτού, την οποία έκανε ύστερα από ορθή του ανάγνωση.

Η πρόσθετη αποζημίωση, η οποία προβλέπεται από τον όρο 8της από 29.5.1987 ειδικής σ.σ.ε. για πλόες στον Περσοαραβικό κόλπο, παρέχεται, όπως απ' αυτή προκύπτει, στους ναυτικούς που έπαθαν ατύχημα κατά τη διάρκεια της παραμονής του πλοίου στις πολεμικές ζώνες που αναφέρει, με αποτέλεσμα να υποστούν πλήρη ή μερική διαρκή ανικανότητα για εργασία. Συνεπώς, αφού το Εφετείο, όπως ανωτέρω εκτίθεται, δέχθηκε με επαρκή αιτιολογία ότι ο αναιρεσείων δεν έπαθε τίποτα από το ως άνω συμβάν, έπεται εντεύθεν ότι έλαβε υπόψη και απέκρουσε, ως αβάσιμος, τον τρίτο λόγο της εφέσεώς του, με τον οποίο παρεπονείτο για την απόρριψη της ένδικης αγωγής του και κατά το κεφάλαιο που ζητούσε την επιδίκαση της πρόσθετης ως άνω αποζημίωσης. Κατ' ακολουθίαν, ο αντίθετος, από το άρθρο 559 αριθ. 8 και 19 Κ.Πολ.Δ. έκτος λόγος αναιρέσεως, κατά τα δύο μέρη του, πρέπει να απορριφθεί, ως αβάσιμος. (Απορρίπτει την αίτηση για αναιρέση της 248/1990 αποφάσεως του Εφετείου Πειραιώς).